

Ειρήνη και ενότητα

Ορθοδοξία / Θεία Λατρεία

(†) Μητροπολίτης Πισιδίας Σωτήριος Τράμπας

Μετά το δεύτερο αίτημα των λεγομένων «Ειρηνικῶν» της θείας Λειτουργίας, και το τρίτο αίτημα, που ακολουθεί, αναφέρεται στο μεγάλο θέμα της ειρήνης.

Εκφωνεί ο Διάκονος: «Ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καί τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ἡ Ἐκκλησία με το αίτημα αυτό, ως φιλόστοργη μητέρα, μας προτρέπει να προσευχηθούμε με αγάπη και ενδιαφέρον για τους άλλους. Οἱ ἄλλοι πιστοί, οσοδήποτε μακριά και αν βρίσκονται, σε οποιοδήποτε ἔθνος και αν ανήκουν, είναι αδελφοί μας. Ὅλοι μαζί αποτελούμε την οικογένεια του Χριστοῦ. Με τα μάτια λοιπόν της αγάπης αγκαλιάζουμε τους συνανθρώπους μας και παρακαλούμε γι' αυτούς τον Κύριο, να απολαμβάνουν το μέγιστον δῶρον της ειρήνης.

Στην αίτηση αυτή ζητούμε επίσης από τον Κύριο να χαρούμε τους καρπούς της ειρήνης Του τήν «ευστάθειαν», δηλαδή την σταθερότητα των τοπικών Εκκλησιών, και την ένωση των πάντων μέσα στην αλήθεια Του.

Όταν στον κόσμο επικρατούν ειρηνικές σχέσεις μεταξύ των κρατών, τότε και οι τοπικές Εκκλησίες πορεύονται σε γαλήνια νερά. Μέσα στην ειρήνη του Θεού το σκάφος της Εκκλησίας πλέει σταθερά προς τον ακύμαντο λιμένα της Βασιλείας. Γι' αυτό παρακαλούμε στη θεία Λειτουργία το Χριστό: «Μνήσθητι Κύριε, τῆς ἁγίας σου ...ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπό περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, καί εἰρήνευσον αὐτήν... Παῦσον τά σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν· σβέσον τά φρυάγματα τῶν ἔθνῶν· τὰς τῶν αἰρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου Σου Πνεύματος. Πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τήν βασιλείαν σου, υἱοῦς φωτός καί υἱοῦς ἡμέρας ἀναδείξας· τήν σὴν εἰρήνην καί τήν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν· πάντα γάρ ἀπέδωκας ἡμῖν» (Λειτουργία Μ.Βασιλείου).

Η Εκκλησία του Χριστού, βέβαια είναι μία. Όμως τοπικά, είναι απλωμένη σε όλες τις Ηπείρους. Για την καλύτερη διαποίμανσή της, από τους Αποστολικούς ακόμη χρόνους, είναι οργανωμένη σε Τοπικές Εκκλησιαστικές Επαρχίες με πνευματικόν ηγέτην έναν Επίσκοπο. Αποφάσεις Οικουμενικών Συνόδων ρυθμίζουν με ειδικούς Κανόνες, πώς λειτουργεί μία Επισκοπή, Αρχιεπισκοπή, Μητρόπολις ή Πατριαρχείο. Κάθε Εκκλησιαστική Επαρχία φέρει τον τίτλο της Πόλης, στην οποία εδρεύει ο Επίσκοπος ή της ευρύτερης Επαρχίας ή και της Χώρας. Γι' αυτό έχουμε π.χ. την Ιερά Μητρόπολη Σμύρνης (από το όνομα της πόλεως), την Ιερά Μητρόπολη Πισιδίας (από το όνομα της Επαρχίας), την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας (από το όνομα της χώρας.). Κάτι παρόμοιο συναντούμε στην Καινή Διαθήκη, όπου γίνεται λόγος για την «Εκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ» (Α' Κορ. 1:2) ή την Ἐκκλησίαν της Γαλατίας (Α' Κορ. 16:1). Από αυτά συνάγεται ότι Εκκλησίες καλούνται και είναι και οι επί μέρους Ορθόδοξες Χριστιανικές Κοινότητες, που είναι εγκατεσπαρμένες στα πέρατα της Οικουμένης και τηρούν τα Ορθόδοξα

δόγματα, την ηθικήν διδασκαλίαν, τις Αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων, την Ιεράν Παράδοση και οι Επίσκοποί τους διατηρούν την Αποστολικήν διαδοχήν και βρίσκονται σε κοινωνία με το όλον Σώμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Για όλες αυτές τις Ορθόδοξες Εκκλησίες δεόμεθα να διακρατεί ο Δομήτωρ της Εκκλησίας Χριστός εδραίες στην πίστη και σταθερές σε όσα παρέλαβαν από τους προγενέστερους.

Ένας ακόμη καρπός της ειρήνης είναι η ενότητα των πάντων εν Χριστώ. Την ενωτική δύναμη της ειρήνης υπογραμμίζει και ο Απόστολος Παύλος στους Εφεσίους: αδελφοί, τους λέει «να προσπαθείτε να διατηρείτε, με την ειρήνη που σας συνδέει μεταξύ σας, την ενότητα που δίνει το Πνεύμα του Θεού» (Εφ. 4:3). Ο Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος σχολιάζοντας τα λόγια αυτά γράφει:

«Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει η ενότητα του Πνεύματος μέσα στην έχθρα και τη διχόνοια... Γιατί όπως ακριβώς η φωτιά, όταν βρει ξερά ξύλα τα μετατρέπει όλα σε μιά φωτιά, ενώ όταν βρει υγρά ξύλα ούτε ενεργεί ούτε συνενώνεται με αυτά, έτσι κι εδώ. Τίποτε από αυτά που ψυχραίνουν την αγάπη δεν μπορεί να συσφίγξει την ενότητα, ενώ κάθε τι από αυτά που τη θερμαίνουν μπορεί να το πραγματοποιήσει σε μεγάλο βαθμό... Και εδώ -συνεχίζει ο ιερός Χρυσόστομος- ο Απόστολος Παύλος θέλει να συνδεθούν μεταξύ τους οι πιστοί. Όχι απλώς να ειρηνεύουν, ούτε απλώς να αγαπούν, αλλά να είναι όλοι ένα, μία ψυχή» (PG 62: 72-3). Η σύγχυση και ο θόρυβος διαιρούν και κομματιάζουν έναν άνθρωπο, ενώ η ειρήνη ενώνει τους πολλούς. Η ειρήνη μας ενώνει μεταξύ μας, αλλά και με τον Θεό.

Βαθύς πόθος της ανθρώπινης ψυχής είναι να δίνει ο Κύριος στις οικογένειές μας και στους εγγύς και μακράν αδελφούς μας, την μεταξύ μας ομόνοια, την αδιαίρετη ένωσή μας μαζί Του, ώστε ποτέ να μη χωριστούμε από την αγάπη του Κυρίου μας. Με αυτόν το δεσμό της ειρήνης να προσπαθούμε να συνδεθούμε οι πιστοί μεταξύ μας και με το Θεό. Αυτός ο δεσμός δεν συνθλίβει τους δεμένους. Δεν τους πιέζει. Αλλά τους κάνει να νιώθουν πιο ελεύθεροι και από τους ελεύθερους. Συνδεδεμένοι οι πιστοί με τον δεσμό της ειρήνης και της αγάπης φθάνουμε, διά της θείας λειτουργίας, στην απέραντη αγάπη του Θεού.

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, σας παρακαλώ να μεταφερθούμε αυτή την ιερή στιγμή νοερώς όλοι μας στο ανώγειον των Ιεροσολύμων, τη νύκτα της προδοσίας και της συλλήψεως του Ιησού για να ακούσουμε ποιά ήταν η μεγαλύτερη τελευταία επιθυμία Του για τους Μαθητές Του και όλους όσους αργότερα θα βαπτίζονταν και θα Τον ακολουθούσαν.

Βλέπουμε νοερώς τον Ιησού να υψώνει τα χέρια Του και τους οφθαλμούς Του προς τον ουράνιο Πατέρα Του και με μεγάλη συγκίνηση να απευθύνει ολόθερμη δέηση.

Τι λέει; «Άγιε Πατέρα, αυτούς που έφερές κοντά μου διατήρησέ τους στην πίστη με τη δύναμη του ονόματός σου που μου χάρισες, για να μείνουν ενωμένοι όπως εμείς» (Ιωάν. 17:11). «Προσεύχομαι όχι μόνον γι' αυτούς αλλά και για κείνους που με το κήρυγμα αυτών θα πιστεύσουν σ' εμένα, ώστε να είναι όλοι ένα όπως εσύ, Πατέρα, είσαι ενωμένος μ' εμένα κι εγώ με σένα» (Ιωάν. 17: 20-21).

Μετά από αυτά που ακούσαμε, ως τελευταία επιθυμία του Κυρίου προ του Πάθους Του, ελπίζω όλοι να συμφωνείτε, ότι αξίζει καθένας μας να κάνει το παν για τη διατήρηση της ενότητός μας με τον Χριστόν και την Εκκλησίαν Του και μεταξύ μας. Αμήν.

<https://bit.ly/3JvclpU>